

УДК 35:331.5

DOI: <https://doi.org/10.33990/2070-4038.22.2018.164737>

Красівський Денис Орестович

*кандидат наук з державного управління, провідний науковий співробітник
проблемної науково-дослідної лабораторії соціальних досліджень ринку
праці Інституту підготовки кадрів державної служби зайнятості України*

ORCID: 0000-0002-2661-8592

e-mail: Krasivskiy.denis@gmail.com

АКТИВНІ ПРОГРАМИ ЗАЙНЯТОСТІ ЯК МЕХАНІЗМ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ У СФЕРІ ЗАЙНЯТОСТІ

Проаналізовано вплив активних програм зайнятості населення на державну політику у сфері зайнятості. Розглянуто форми та методи моніторингу ефективності активних програм зайнятості.

Ключові слова: активні програми зайнятості; державна політика у сфері зайнятості; моніторинг активних програм зайнятості; ринок праці.

Постановка проблеми. Ринок праці та зайнятість населення характеризують загальне макроекономічне становище країни, структуру її національної економіки, рівень розвитку ринкових форм господарювання, інституційне забезпечення соціально-трудова відносин, рівень підприємницької активності населення тощо. Недосконалість структури зайнятості, низька продуктивність праці в Україні, високий рівень неформальної зайнятості негативно впливають на вітчизняний ринок праці та суттєво обмежують можливості фінансування соціальних програм, зокрема спрямованих на підвищення конкурентоспроможності трудових ресурсів.

На сучасному етапі економічного розвитку України, який характеризується зростанням соціальної напруги, скороченням рівня виробництва, необхідністю забезпечення внутрішньо переміщених осіб, демобілізованих учасників бойових дій, молоді робочими місцями, посиленням професійно-кваліфікаційного дисбалансу на ринку праці тощо, загострюється потреба запровадження ефективних заходів політики держави на ринку праці.

Упровадження активних програм сприяння зайнятості населення є важливим інструментом покращення ситуації на ринку праці та зайнятості населення, тож розглядається як ефективний засіб боротьби з безробіттям, підвищення конкурентоспроможності робочої сили та забезпечення передумов для економічного зростання України.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Вагомий внесок у дослідження ефективності реалізації активних програм зайнятості зробили такі провідні українські вчені, як: С. Бандур, Д. Богиня, В. Брич, В. Васильченко, В. Герасимчук, І. Гнибіденко, О. Грішнова, О. Дяків, Т. Заяць, С. Калініна, Є. Качан, Л. Колешня, А. Колот, І. Кравченко, Е. Лібанова, Л. Лісогор, Н. Лук'янченко, Ю. Маршавін, С. Мельник, О. Новікова, Н. Павловська, О. Павловська, І. Петрова, В. Петюх, В. Покришук, В. Савченко, І. Терюханова, В. Шамота, Л. Щетініна та інші. Заслужують на увагу праці зарубіжних вчених: В. Адамчука, В. Кабаліної, Р. Колосової, О. Конохова, Т. Малевої, П. Новікова, Д. Прайса, Ф. Прокопова, С. Смірнова, Ф. Туя, Д. Фритвелла, Е. Хансен, В. Шеметова, С. Шмідта.

Виокремлення невирішених раніше частин загальної проблеми. Детальніші наукові розробки та розвідки, спрямовані на пошук ефективних методик впровадження активних програм сприяння зайнятості населення, можуть стати важливим інструментом покращення ситуації із зайнятістю в Україні.

Виклад основного матеріалу. Активна політика зайнятості на ринку праці включає сукупність правових, організаційних та економічних заходів держави, спрямованих на зниження рівня безробіття. До неї належать: професійне навчання безробітних, пошук роботи, професійна орієнтація, оплачувані громадські роботи, субсидована зайнятість, бронювання робочих місць, залучення безробітних до самозайнятості, підтримка і збереження робочих місць, сприяння переміщенню громадян у місцевості, де вірогідність знайти роботу є вищою [1].

Активні програми сприяння зайнятості населення розробляються для зміни поточного стану цільової групи і досягнення конкретних кінцевих результатів, таких як збільшення зайнятості, підвищення заробітку або скорочення безробіття. Ключовим є запитання: чи дійсно були досягнуті заплановані результати? Зазвичай увага зосереджена на вхідних даних програми (наприклад, людські та фінансові ресурси при створенні програми професійної підготовки або програми субсидування зарплати) та її проміжних результатах (кількість випускників програми професійної підготовки або чисельність працівників, працевлаштованих на субсидовані робочі місця). Однак багатообіцяючі, на перший погляд, заходи можуть не давати очікуваного результату. Тому важлива наявність методів, які дають змогу краще зрозуміти, чи працюють програми сприяння зайнятості, та виміряти їх вплив на учасників програм.

Регулювання ринку праці повинно базуватися на застосуванні сучасних технологій контролю та моніторингу реалізації відповідних програм. Моніторинг та оцінка мають стати невід'ємною частиною процесу реалізації активних програм сприяння зайнятості населення. Вони допомагають керівникам програм та особам, уповноваженим приймати

рішення, зрозуміти, які програми були успішні і чому, а які не принесли очікуваного результату. Дані моніторингу та оцінки є основою для розробки нових програм, розрахунку та обґрунтування потрібних на їх реалізацію ресурсів. Рациональне використання людських і фінансових ресурсів підвищує якість послуг Державної служби зайнятості.

Заходи щодо реалізації активної державної політики зайнятості мають ураховувати: необхідність сприяння будь-яким формам розширення сфери докладання праці, зокрема створення нових робочих місць, умов для розвитку підприємництва та працевлаштування незайнятого населення і безробітних; забезпечення державних гарантій для окремих категорій населення; поліпшення системи професійної орієнтації, підготовки й перепідготовки кадрів; матеріальну підтримку безробітних та їх сімей.

Активна політика зайнятості передбачає підвищення конкурентоспроможності робочої сили і розширення сфери докладання праці з метою запобігання безробіттю та збільшення чисельності зайнятих. Активна політика на ринку праці спрямована, передусім, на перепідготовку та підвищення кваліфікації, допомогу громадянам у пошуку роботи, а підприємствам – у заповненні вакансій, на мотивацію до створення робочих місць, організацію громадських робіт, сприяння мобільності робочої сили тощо.

Активні програми сприяння зайнятості населення є важливим інструментом адміністративного механізму його державного регулювання. Зокрема, організаційний механізм державного регулювання зайнятості населення – це сукупність конкретних структуруючих елементів у механізмі управління. Серед елементів доцільно виділити об'єкти та суб'єкти регулювання, організаційну інфраструктуру, цілі, завдання, принципи та результати регулювання. Активні програми сприяння зайнятості населення як ключові інструменти організаційного механізму використовують державні програми і стандарти навчання, ліцензування та сертифікацію навчання кадрів, статистичні норми й показники, організацію громадських робіт, визначення квот на працевлаштування [2].

Розглядаючи сутність активних програм сприяння зайнятості населення, можна визначити наявність таких ключових їх елементів:

– комплексність підходів до вирішення проблем зайнятості та регулювання ринку праці, що полягає у врахуванні всіх факторів (економічних, соціальних, демографічних тощо), які сприяють забезпеченню продуктивної зайнятості населення відповідно до потреби в робочих місцях;

– пріоритет активних дій у політиці на ринку праці (сприяння у працевлаштуванні, професійне навчання та професійна орієнтація, громадські роботи, тимчасова зайнятість, сприяння в розвитку підприємницької ініціативи тощо);

– ефективне використання фінансових коштів, що спрямовуються на розробку та реалізацію програми, мінімізацію їх витрат.

Державною службою зайнятості України (далі – ДСЗ, Служба) також реалізується низка активних програм сприяння зайнятості населення у сфері тимчасової роботи та заходів із залучення безробітних до ринку праці шляхом професійного навчання, навчання без відриву від виробництва, стажування та реалізації програм підтримки підприємницької діяльності.

Оскільки видатки на громадські роботи з місцевих бюджетів і (або) з коштів роботодавців не проходять через бюджет ДСЗ, остання звітує тільки про видатки Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття (далі – Фонд). Їх сукупний обсяг на організацію громадських робіт не визначається, що призводить до заниженої оцінки видатків на цей вид активних програм сприяння зайнятості населення. На 2017 р. було заплановано видатків на організацію громадських робіт – 87 957,1 тис. грн, тобто 0,85% від суми загальних видатків. Згідно зі статистичними даними ДСЗ за 2017 р., до участі у програмах громадських робіт та інших тимчасових робіт було залучено 220,3 тис. шукачів роботи.

Для уникнення випадків участі у програмах безробітних, які вже мають професійні навички, інші якості, потрібні для успішного працевлаштування, центрам зайнятості необхідно удосконалювати процедуру відбору безробітних для участі в активних програмах сприяння зайнятості населення, технології обслуговування клієнтів. Насамперед йдеться про диференційований підхід до клієнтів (т. з. “профілювання”) – умовний розподіл безробітних на соціально-психологічні групи, які відрізняються за показниками конкурентоспроможності на ринку праці, рівнем професійної та морально-психологічної готовності до трудової діяльності. Спрямування безробітних у конкретні програми має здійснюватися відповідно до характеристики групи, до якої вони належать, та економічної ефективності певної програми. Потрібно якомога раніше залучати до цих програм недостатньо активних безробітних за умови поточної або перспективної наявності вільних робочих місць та сформованої в цих громадян готовності до працевлаштування. Важливо також, щоб якість отриманих послуг, витрати часу на їх отримання, культура спілкування спеціалістів Служби і клієнтів, рівень їх задоволеності залишалися базовими поняттями й ціннісними орієнтирами Служби. У цьому контексті треба погодитися з висновками фахівців Організації економічного співробітництва і розвитку щодо важливості технологічних засад діяльності Служби. Вони вважають, що, за відсутності добре налагодженої системи надання безробітним послуг із консультування і сприяння у пошуку роботи, активні програми ринку праці дуже рідко мають позитивні результати [3].

На сучасному етапі, з урахуванням скорочення можливостей Фонду щодо фінансування активних програм сприяння зайнятості, набуває актуальності оцінка їх економічної ефективності, що дає змогу використовувати саме ті, які забезпечують на одиницю витрат найкращі

результати із працевлаштування зареєстрованих безробітних. Для цього доцільно використовувати методику, засновану на порівнянні витрат на фінансування активних програм сприяння зайнятості населення з додатково отриманими економічними здобутками внаслідок подальшої трудової діяльності учасників програм, завдяки більш ранньому їх працевлаштуванню (відносно інших безробітних) та зменшенню періоду отримання допомоги по безробіттю. Методологічною основою залучення безробітних до активних програм сприяння зайнятості населення має стати принцип використання цих програм лише за умови, що без участі в них особа не зможе у найближчій перспективі знайти роботу на конкретному ринку праці. До того ж, центри зайнятості мають забезпечити пріоритетність послуг, пов'язаних із пошуком роботи для клієнта, та доцільність використання будь-яких, навіть найбільш вартісних, соціальних послуг як альтернативи переходу клієнта у стан довготривалого безробіття.

Підсумовуючи, необхідно зауважити, що, відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України “Про затвердження бюджету Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття на 2017 р.” № 102 від 01.03.2017 р., основним джерелом надходжень є страхові внески в розмірі 9 979 192,9 тис. грн. Головна структура видатків – це допомога по безробіттю, зокрема одноразова її виплата для організації безробітним підприємницької діяльності – 7 990 423,8 тис. грн, що становить 77% від основного бюджету Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття. На активні програми сприяння зайнятості населення припадає лише 4,22% [4].

Треба наголосити, що саме витрати на активні програми зайнятості сприяють скороченню безробіття, знижуючи при цьому фіскальний тиск на економічні суб'єкти. Досвід країн ЄС дає підстави стверджувати, що допомога по безробіттю є більш істотною і тривалою в країнах із вищим рівнем добробуту, тоді як у нових країнах-членах ЄС трансформаційні процеси, пов'язані з переходом від централізованої (планованої) до ринкової економіки, гальмують державну експансію на ринку праці. Науковці та розробники економічної політики вважають, що розширення заходів активної політики зайнятості допомагає скоротити рівень довготривалого безробіття. Так, у 2016 р. обсяг витрат на активні програми зайнятості перевищував обсяг витрат на пасивну політику зайнятості лише в Чехії (де рівень безробіття становив 7,0%), Данії (7,0%) та Фінляндії (7,7%). Доцільно виокремити також Литву і Словаччину, в яких у 2016 р. частка витрат у ВВП на активні програми зайнятості перебуває на такому ж рівні, як у “старих” членів ЄС (0,23 і 0,26% відповідно). Хоча очевидно, що дієвість таких заходів у цих країнах нижча, про що свідчить високий рівень безробіття (10,4 і 13,2%) [5].

Відтак, слушною є думка щодо необхідності орієнтації служб зайнятості на активну політику, вдосконалення основних її складових та обмеження пасивної ролі до рівня, достатнього для стимулювання безробітного до пошуку роботи. Зростання витрат на проведення заходів політики зайнятості має супроводжуватися попереднім аналізом їх ефективності за кожною складовою та посиленням моніторингом їх здійснення.

Дедалі більше країн створюють системи вимірювання ефективності державних програм для підвищення якості державних послуг. Системи моніторингу використовуються для вимірювання кількості, якості та відповідності послуг (проміжні результати), оцінюють кінцеві результати і вплив, які є наслідком застосованих державою заходів. На базі моніторингу створюється підґрунтя для прийняття рішень і розробки планів подальшого розвитку. Моніторинг пов'язує ресурси з результатами і допомагає виявити проблемні місця у виконанні програми та звернути на них увагу [6].

Моніторинг є безперервним процесом збору та аналізу інформації за програмою і дає змогу зробити висновок щодо правильності її виконання. Під час моніторингу, ґрунтуючись на даних самої програми (наприклад, характеристики учасників, відвідуваність, становище учасників після закінчення програми, витрати на заходи), відстежують фактичні результати програми порівняно з очікуваними, зіставляючи їх стосовно учасників, типів заходів і географічних територій з подальшим аналізом трендів. Наявність надійної системи моніторингу надзвичайно важлива для оцінки програми. Без інформації, зібраної в процесі моніторингу, майже неможливо оцінити актуальність, значущість і стійкість результатів, досягнутих програмою, або кількісно визначити вплив програми на добробут її учасників.

Моніторинг можна проводити за допомогою різноманітних інструментів, методів і підходів. Вони включають, зокрема: моніторинг ефективності, логіко-структурний підхід, теоретично обґрунтовану оцінку, методи експрес-оцінки (опитування основних осіб – джерел інформації, обговорення в фокус-групах), відстеження ефективності використання державних витрат, оцінку впливу, аналізу “затрати-вигоди” та аналізу ефективності витрат. Деякі з цих методів можуть бути об'єднані, тоді як інші є взаємозамінними.

Системи моніторингу забезпечують виконання основних функцій урядів (формування бюджету, національне планування, розробка політики і програм, управління державними інститутами) та дають інформацію для звітності. Тому впровадження систем моніторингу й оцінки часто пов'язують з реформами державного сектору, такими як формування бюджету, засноване на показниках діяльності, розробка політики на основі фактичних даних та управління за результатами.

У сфері ринку праці, насамперед активних програм зайнятості, обґрунтування для створення систем моніторингу та оцінки ґрунтується на таких принципах:

- підвищення кількості, якості та цілеспрямованості послуг і програм;
- обґрунтування задіяння ресурсів і підвищення ефективності їх використання;
- забезпечення прозорості роботи (перед учасниками, партнерами, контролюючими органами й суспільством);
- удосконалення роботи служб зайнятості [7].

Узагальнення досвіду країн із ефективними системами моніторингу показує, по-перше, що обов'язковою передумовою для створення системи моніторингу має бути відповідна вимога органів влади. Система повинна надавати інформацію моніторингу та результати оцінки, які мають цінність для основних зацікавлених осіб та повинні використовуватися для покращення роботи уряду. Ці результати мають стимулювати попит на моніторинг та оцінку, щоб гарантувати сталий розвиток і фінансування цієї системи.

Відсутність такої вимоги може пояснюватися недостатнім знанням про те, що саме дає моніторинг. Потреба в цій системі підвищиться, якщо ключові зацікавлені особи краще розумітимуть сутність моніторингу. Для цього необхідно продемонструвати їм приклади економічно ефективних систем і показати віддачу від інвестицій у ці системи.

Для високопосадовців важливими є узагальнені стратегічні показники, зокрема проміжні й кінцеві результати, тоді як керівники середньої ланки та їх співробітники переважно використовують операційні показники, якими вимірюють процеси й послуги.

По-друге, мета системи моніторингу полягає не в створенні великих обсягів інформації про показники роботи і результати оцінки як такі, а в активному використанні будь-якої наявної інформації в державному управлінні. Хоча доступність інформації моніторингу ще не гарантує її щоденного використання керівниками програм, чиновниками бюджетних відомств, відповідальними за консультування щодо варіантів витрат коштів, контролюючими органами. Тому необхідно активно стимулювати і просувати проведення моніторингу та використання його результатів на практиці.

По-третє, ефективні системи моніторингу можуть бути створені там, де центральний орган виконавчої влади виконує проектування, розробку й адміністрування такої системи. У багатьох країнах ця роль відведена міністерствам фінансів, але є також приклади, коли міністерства праці та соціального захисту успішно справлялися зі створенням ефективною системи моніторингу й оцінки.

По-четверте, система моніторингу повинна надавати надійну та достовірну інформацію. Для перевірки достовірності даних мають бути

вирішені технічні питання своєчасності їх надходження, точності, зрозумілості, узгодженості в часі, контролю якості збору та обробки.

Існує також проблема об'єктивності. Це питання можна вирішувати по-різному. Наприклад, у країнах Латинської Америки організацію оцінки зазвичай доручають державним відомствам, але її проведення здійснюють зовнішні організації. Це підвищує вірогідність оцінки.

У країнах-членах ОЕСР здебільшого поширене проведення внутрішніх оцінок. Це гарантує залучення для оцінки фахівців цього відомства, які мають професійний досвід роботи з програмами, та уможливує використання результатів тим відомством, заходи якого оцінювалися. Для забезпечення об'єктивності процес оцінки контролюється установою вищого рівня (зазвичай міністерством, якому підзвітне відомство) [8].

Висновки і перспективи подальших розвідок. Проведене дослідження дає змогу виділити такі напрями підвищення моніторингу ефективності активних програм зайнятості в Україні:

1) посилення адресності у наданні доступу до активних програм. Досягається за допомогою процедури профілювання громадян, які звернулися за сприянням у працевлаштуванні до органів державної служби зайнятості. Профілювання означає поділ безробітних на групи відповідно до ризиків тривалого безробіття, що оцінюється на підставі індивідуальних характеристик можливостей безробітного. Методика профілювання допомагає сфокусувати зусилля безробітних і працівників служби зайнятості на підвищенні конкурентоспроможності безробітних на локальному ринку праці, а відтак підібрати пакет послуг служби зайнятості з урахуванням індивідуальних особливостей безробітного. Це знижує індивідуальний ризик тривалого безробіття та запобігає розпорошенню бюджету, оскільки передбачає адресний підбір найбільш затратних активних програм сприяння зайнятості з урахуванням потенціалу безробітного до працевлаштування, його трудової мотивації та особливостей регіонального ринку праці;

2) підвищення ефективності адміністрування активних програм сприяння зайнятості: при їх реалізації велике значення має обґрунтований вибір надавача послуг у сфері професійної підготовки, перепідготовки, підвищення кваліфікації; організації взаємодії органів державної служби зайнятості з організаціями, які займаються усуненням дисбалансів на ринку праці (зокрема і недержавними) та закладами освіти;

3) розробка єдиного методичного підходу до оцінки ефективності активних програм сприяння зайнятості, який повинен: а) включати мікро- та макрорівні в оцінці: перший передбачає оцінку результатів для конкретної людини; другий – відношення приросту ВВП до витрат на реалізацію активних програм зайнятості; б) містити кількісні і якісні показники оцінки. Такими показниками можуть бути: середній період працевлаштування після проходження програми, рівень середньомісячної заробітної плати, тривалість працевлаштування протягом одного року після проходження програми,

загальний відсоток працевлаштованих із кількості тих осіб, що брали участь у програмі.

Отже, моніторинг ефективності активних програм зайнятості є необхідною умовою для успішного проведення державної політики у сфері зайнятості. Такий моніторинг дасть змогу відслідковувати ефективність активних програм зайнятості на всіх етапах від їх планування до обробки результатів, що сприятиме підвищенню результативності державної політики на ринку праці України та допоможе ефективно розподіляти обмежені ресурси.

Список використаної літератури

1. Вірченко А. А. Співвідношення витрат на здійснення заходів активної та пасивної політики зайнятості в країнах ЄС // Модернізація державних служб зайнятості на ринку праці (науково-аналітичний огляд) : кол. моногр. / за заг. ред. к. соціол. н., доц. М. В. Судакова. Київ : ППК ДСЗУ, 2016. С. 71—81.

2. Методологія здійснення моніторингу реалізації активних програм зайнятості / [Вітряк Т. Б., Красівський Д. О.]. Київ : ППК ДСЗУ, 2018. С. 22.

3. OECD (2016) OECD Employment Outlook 2016 07 July (2016) OECD Publishing, Paris, 244 P. URL : http://dx.doi.org/10.1787/empl_outlook-2016-en (дата звернення 22.09.2018).

4. Про затвердження бюджету Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття на 2017 р. : Постанова Кабінету Міністрів України № 102 від 01.03.2017 р. URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/102-2017-%D0%BF> (дата звернення: 22.09.2018).

5. За даними European Statistical Office, Eurostat. URL : <http://ec.europa.eu/eurostat/publications/statistical-reports> (дата звернення: 22.09.2018).

6. Там само.

7. Там само.

8. Там само.

Статтю подано: 15.11.2018

Статтю схвалено: 10.12.2018

Krasivsky Denis Orestovich

Candidate of Sciences in Public Administration, Senior Researcher, Problem Research Laboratory of Social Research of the Labor Market, Ukrainian State Employment Service Training Institute (USESTI)

ORCID: 0000-0002-2661-8592

e-mail: Krasivskiy.denis@gmail.com

**ACTIVE PROGRAMS OF EMPLOYMENT
AS A MECHANISM FOR IMPROVING THE EFFICIENCY
OF STATE POLICY IN THE FIELD OF EMPLOYMENT**

Problem settings. The labor market and employment of the population characterize the general macroeconomic situation of the country, the structure of its national economy, the level of development of market forms of management, institutional provision of social and labor relations, the level of entrepreneurial activity of the population, etc. The imperfection of the structure of employment, low productivity in Ukraine, high levels of informal employment negatively affect the domestic labor market and significantly limit the possibilities of financing social programs, including and aimed at increasing the competitiveness of labor resources.

At the current stage of Ukraine's economic development characterized by rising social tensions, reduction of the level of production, the need to provide internally displaced persons, demobilized combatants, youth workplaces, increased professional-qualification imbalances in the labor market, etc., the need for effective policy measures state in the labor market.

The implementation of active employment promotion programs is an important tool for improving the labor market and employment situation, and is considered as an effective means of combating unemployment, increasing labor force competitiveness and ensuring the prerequisites for Ukraine's economic growth.

Recent research and publications analysis. A significant contribution to the study of the effectiveness of the implementation of active employment programs was made by such leading Ukrainian scientists as S. Bandur, D. Goddess, V. Brich, V. Vasilchenko, V. Gerasimchuk, I. Gnibidenko, O. Grishnova, O. Diakov, T. Hare, S. Kalinina, Ye. Kachan, L. Koleshnya, A Kolot, I. Kravchenko, E. Libanova, L. Lisogor, N. Lukyanchenko, Yu. Marshavin, S. Melnik, O. Novikova, N. Pavlovskaya, O. Pavlovskaya, I. Petrova, V. Petyuch, V. Pokryshchuk, B. Savchenko, I. Teriukhanova, V. Shamota, L. Shchetinina and others. Worthy of note are the work of foreign scientists: V. Adamchuk, V. Kabalina, R. Kolosova, O. Konyukhova, T. Malovoi, P. Novikova, D. Price, F. Prokopova, S. Smirnov, F. Tuya, D. Fritvell, E. Hansen, V. Shemetov, S. Schmidt.

Highlighting previously unsettled parts of the general problem. Separation of previously unsolved parts of the general problem, which is devoted

to a particular article. More detailed scientific research and intelligence aimed at finding effective methods for implementing active employment promotion programs can be an important tool for improving the employment situation in Ukraine.

Paper main body. The conducted research allows to allocate the following directions of increase of monitoring of efficiency of active employment programs in Ukraine:

1) increasing the targeting of access to active applications. It is achieved through the profiling procedure of citizens who applied for employment assistance to the public employment service. Profiling means the division of the unemployed into groups according to the risks of long-term unemployment, which is assessed on the basis of the individual characteristics of the unemployed. The profiling technique allows focusing the efforts of the unemployed and employees of the employment service on increasing the competitiveness of the unemployed on the local labor market, and, therefore, to choose a package of services for the employment service taking into account the individual characteristics of the unemployed. This reduces the individual risk of long-term unemployment and prevents dispersion of the budget as it involves tailor-made selection of the most cost-intensive active employment programs, taking into account the potential of the unemployed to employment, his labor motivation and the characteristics of the regional labor market;

2) increasing the efficiency of administering active employment promotion programs: the choice of the provider of services in the area of vocational training, retraining, and advanced training is of great importance in their implementation; organization of interaction of state employment service bodies with organizations that deal with elimination of imbalances in the labor market (including non-state) and educational institutions;

3) developing a unified methodological approach to assessing the effectiveness of active employment promotion programs, which should: a) include micro and macro levels in the assessment: the first involves evaluating the results for a particular person; the second is the ratio of GDP growth to the costs of implementing active employment programs; b) contain quantitative and qualitative evaluation indicators. Such indicators can be: the average period of employment after the program, the level of average monthly salary, the duration of employment within one year after the program, the total percentage of employed people from the number of those who participated in the program.

Conclusions of the research and prospects for further studies. Monitoring the effectiveness of active employment programs is a prerequisite for the successful implementation of state employment policy. Such monitoring will monitor the effectiveness of active employment programs at all stages from their planning to active processing of results, which will increase the effectiveness of state policy in the labor market of Ukraine and will allow the efficient allocation of limited resources.

Key words: active employment programs; state employment policy; monitoring of active employment programs; labor market.

References

1. Virchenko, A. A. (2016). Spivvidnoshennia vytrat na zdiisnennia zakhodiv aktyvnoi ta pasyvnoi polityky zainiatosti v krainakh YeS. In *Modernizatsiya derzhavnykh sluzhb zainyatosti na rynku (naukovo-analitychnyi oghiad)*. Kyiv: USESTI. pp. 71-81 [in Ukrainian].

2. Vitryak, T. B., Krasivsky, D. O. (2018). *Metodolohiya zdiysnennya monitorynhu realizatsiyi aktyvnykh prohram zainyatosti*. Kyiv: USESTI. pp. 22 [in Ukrainian].

3. OECD. (2016). *OECD Employment Outlook 2016 07 July (2016) OECD Publishing, Paris, 244 P.* URL : http://dx.doi.org/10.1787/empl_outlook-2016-en.

4. Pro zatverdzhennia biudzhetu Fondu zahalnooboviazkovoho derzhavnogo sotsialnogo strakhuvannia na vypadok bezrobittia na 2017 r. № 102. (2017) [in Ukrainian].

5. Za danymy European Statistical Office, Eurostat. (2018). URL : <http://ec.europa.eu/eurostat/publications/statistical-reports> [in Ukrainian].

6. Ibid.

7. Ibid.

8. Ibid.

Paper submitted: 15.11.2018

Paper accepted: 10.12.2018

Цитування: Красівський Д. О. Активні програми зайнятості як механізм підвищення ефективності державної політики у сфері зайнятості // Демократичне врядування : наук. вісн. Вип. 22 / за заг. ред. чл.-кор. НАН України В. С. Загорського, доц. А. В. Ліпенцева. Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2018. URL : www.dv.lvivacademy.com.

Citation: Krasivsky, D. O. (2018). Active programs of employment as a mechanism for improving the efficiency of state policy in the field of employment. *Democratic governance*, Issue 22. URL : www.dv.lvivacademy.com.